

«ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ»

Ректори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншох Шохтемур
профессор Махмадсизода У. М.

«02» _____ соли 2024

ХУЛОСАИ

кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншох Шохтемур

Диссертатсияи Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар мавзуи «Хусусиятҳои ғайриқонунии сиёсӣ ҷавонон дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ дар кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур омода гардидааст.

Дар марҳалаи омода намудани диссертатсия Абдуев Хуршед Нарзалиевич ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур ғайриқонунӣ намудааст.

Абдуев Хуршед Нарзалиевич соли 2013 факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси сиёсатшиносӣ хатм намудааст. Аз соли 2015 то соли 2019 ҳамчун унвонҷӯи кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур ба ҳисоб мерафт. Ҳоло ӯ дар кафедраи мазкур ба ҳайси омӯзгори калон ғайриқонунӣ менамояд.

Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар давраи унвонҷӯӣ имтиҳонҳои номзадиро бомуваффақият аз фанҳои «Забони хориҷӣ» (англисӣ) бо баҳои «хуб», «Таърих ва фалсафаи илм» бо баҳои «аъло», Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсиро бо баҳои «аъло» супоридааст.

Диссертатсияи Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар мавзуи «Хусусиятҳои ғайриқонунии сиёсӣ ҷавонон дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ омода шудааст. Мавзӯ ва мазмун таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ, мувофиқ мебошад.

Мавзуи кори диссертатсионии Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар чаласаи Шурои олимони Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур тасдиқ гардидааст. Ба ҳайси роҳбари илмӣ диссертант доктори илмҳои фалсафа, Фаттохзода Саидмурод Самад ва мушовири илмӣ доктори илмҳои фалсафа, профессор, узви вобастаи АМИТ Усмонзода Хайриддин Усмон интихоб шудааст.

Диссертатсияи Абдуев Хуршед Нарзалиевич ба омузиши яке аз масъалаҳои муҳимтарини замони муосир бахшида шудааст ва дар он паҳлуҳои гуногуни фаъолнокии сиёсии ҷавонон ва самаранокии фаъолияти онҳо дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шудааст.

Вобаста ба натиҷаҳои муҳокимаи рисола хулосаҳои зерин қабул гардиданд:

- масъалаи таҳқиқшаванда, яъне фаъолнокии сиёсии ҷавонон аҳамияти муҳими назариявӣ илмӣ ва амалиро доро мебошад. Зеро фаъолнокии сиёсии ҷавонон барои ҳамаи ҷомеаҳо хос мебошад ва бидуни муайян намудани самтҳои он таҳияи сиёсати давлатӣ дар самти ҷавонон ҳамчун воситаи асосии рушд ғайриимкон мебошад. Дар шароити давлатдорӣ муосири Ҷумҳурии Тоҷикистон низ масъалаҳои мазкур аҳамияти аввалиндарачаро соҳиб мебошад, зеро аксари аҳолии кишварро ҷавонон ташкил менамоянд. Аз ин ҷост, ки масъалаи мазкур ба сифати мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ қарор дода шудааст;

- мақсади таҳқиқоти мазкурро мавриди таҳлилу баррасӣ ва омӯзиши васеъ қарор додани моҳият ва хусусиятҳои фаъолнокии сиёсии ҷавонон, омӯзиши асосҳои назариявии фаъолнокии сиёсӣ, таъсири маданияти сиёсӣ ва технологияҳои иттилоотӣ муосир ба фаъолнокии ҷавонон ташкил менамояд. Ҳамзамон нақши иродаи сиёсӣ ва дар рафти фаъолнокии сиёсии ҷавонон мавриди омӯзиш қарор гирифтааст;

- вазифаҳои асосии таҳқиқот ба нақшаи кори диссертатсионӣ мувофиқат намуда масъалаҳои зеринро фаро мегирад: Фаъолнокии сиёсии ҷавонон: моҳият ва хусусиятҳои он; омӯзиши асосҳои назариявии фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар илмҳои сиёсӣ ва иҷтимоӣ; ҷавонон ҳамчун субъекти муносибатҳои сиёсӣ дар ҷомеа: ҳолат ва тамоюлҳои инкишоф; ниҳодигардонии иштироки ҷавонон дар сиёсат ва хусусияти он дар шароити Тоҷикистон; таъсири маданияти сиёсӣ ба зухури фаъолнокии сиёсии ҷавонон; таъсири технологияҳои иттилоотӣ кумуникатсионӣ ба фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар замони соҳибистиклолӣ;

- барои Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи муайян намудани самтҳои фаъолияти ҷавонон ва натиҷаҳои он дар соҳаҳои гуногун ва махсусан ҳаёти сиёсӣ аҳамияти муҳимро касб намудааст, зеро дурнамои рушди кишвар аз фаъолияти самаранок ва бунёдкоронаи насли ҷавони кишвар вобастагӣ дорад. Рушду инкишофи кишвар аз дуруст муайян намудани самти фаъолияти сиёсии ҷавонон ва дар амал татбиқ намудани ҳадафҳои гузошташуда барои ин қишри ҷомеа вобаста мебошад;

- ба эътибор гирифтани аҳамияти амалии таҳқиқот тавассути амалӣ намудани тавсияҳо, пешниҳодҳо ва хулосаҳои диссертатсия дар фаъолияти мақомоти идоракунӣ чиҳати татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи ҷавонон, инчунин барои амалишавии барномаҳо ва стратегияҳои дар ин самт қабулшуда воқеият пайдо менамоянд;

- хулосаҳои кори диссертатсионӣ барои таҳияи концепсия ва барномаҳо, ки ба таҳкими сиёсати давлатӣ дар самти ҷавонон равона гардидааст метавонанд истифода шаванд;

- Ҳангоми таҳқиқи масъалаҳои мазкур аз методҳои системанокӣ, муқоисавӣ, таърихӣ, таҳлиливу ташхиснамоӣ, сотсиологӣ, меёриву арзишӣ ва ғайра истифода гардидааст. Барои муайян намудани дурнамои раванди таҳияи сиёсати давлатӣ дар самти ҷавонон аз методи пешбининомӣ ба таври зарурӣ истифода гардидааст. Инчунин дар раванди таҳқиқоти мавзӯи мазкур асарҳои муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ ба таври васеъ истифода гардидаанд, ки асосҳои методологии кори диссертатсиониро қавӣ гардониданд;

- дар диссертатсияи мазкур наwgонҳои илмӣ ба таври зарурӣ асоснок карда шуда, андешаҳои назаррас барои ҷомеаи муосир пешниҳод гардидаанд. Мақсад ва вазифаҳои асосии рисолаго доираи васеи масъалаҳои инкишофи ҷомеа, ки бевосита ба масъалаи фаъолнокии сиёсии ҷавонон бахшида шудааст ташкил менамояд. Дар таҳқиқоти мазкур ҳолати амалигардонии сиёсати давлатии ҷавонон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок карда шудаанд.

Наwgонии илмӣ таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки фаъолнокии сиёсии ҷавонон ва хусусиятҳои он ба таври васеъ мавриди таҳлил қарор гирифта, ба сифати наwgонӣ бандҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

– дар асоси таҳлил ва хулосабарориҳои аниқ илмӣ мафҳум, моҳият ва хусусиятҳои фаъолнокии сиёсии ҷавонон мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шудаанд;

– асосҳои назариявии фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар ҳаёти сиёсӣ мавриди омӯзиш қарор гирифта, таъсири онҳо ба ҷавонон муайян гардидааст;

– фаъолияти ҷавонон ба сифати субъект дар муносибатҳои сиёсӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтааст. Ҳолати таъсиррасонии онҳо ба тамоюлҳои инкишофи ҷомеа нишон дода шудааст;

– раванди ниҳодигардонии иштироки ҷавонон ва таъсири он ба ҳаёти сиёсӣ мавриди таҳлил қарор гирифтааст. Раванди ниҳодишавӣ дар шароити Тоҷикистон ва таъсири он ба рушди минбаъдаи давлат ошкор карда шудааст;

– мафҳум ва моҳияти маданияти сиёсӣ аз ҷиҳати назариявӣ мавриди таҳлил қарор гирифтааст. Таъсири маданияти сиёсӣ ба фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар шароити Тоҷикистон ҳангоми иштироки онҳо дар равандҳо муайян карда шудааст;

– истифодаи самараноки технологияҳои нави иттилоотӣ бо мақсади баланд бардоштани фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар давраи муносири инкишоф нишон дода шудааст. Таъсири иродаи сиёсӣ барои истифодаи мақсадноки технологияи иттилоотӣ мавриди таҳлил қарор гирифтааст.

Қорҳои нашршуда ва автореферат мазмуни асосии диссертатсияро инъикос менамоянд. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 6 мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 9 март дар конференсияҳои байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ ба таъриф расидаанд. Дар интишороти натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикос ёфтаанд.

І. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

- [1-М]. Асомадинов М. А., Абдуев Х. Н. Ниҳодигардонӣ - омили муҳимми таъмини фаъолнокии сиёсии ҷавонон дар шароити муносири Тоҷикистон [Матн] / М. А. Асомадинов., Х. Н. Абдуев // Муносибатҳои байналмилалӣ ва амният. – 2024. - № 4 (12). – С. 67 – 76. ISSN 2790 – 3567.
- [2-М]. Фаттоҳзода С. С., Абдуев, Х.Н. Омилҳои таъсиргузор ба фаъолнокии сиёсии ҷавонон ҳангоми муносибатҳои сиёсӣ [Матн] /С.С. Фаттоҳзода, Х.Н. Абдуев // Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. – 2024. – №3 (87). – С.26-35. ISSN 2075 – 9584.
- [3-М]. Салимов А., Абдуев Х. Н. Маданияти сиёсии ҷавонон – асоси фаъолияти сиёсӣ дар ҷомеа [Матн] /А. Салимов, Х.Н. Абдуев // Авҷи Зухал. – 2024. - № 2 (55). – С. 162 – 168. ISSN 2616 – 5252.
- [4-М]. Абдуев, Х.Н. Таъсири равандҳои ҷамъиятӣ ба мавқеи ҷавонон дар мадори муносибатҳои сиёсӣ [Матн] / Х.Н. Абдуев //

Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. – 2022. – №3 (79). – С.244-253. ISSN 2075 – 9584.

- [5-М]. Абдуев, Х.Н. Ҷавобон ҳамчун субъекти муносибатҳои сиёсӣ дар ҷомеа [Матн] / Х.Н. Абдуев // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ. – 2022. – №1. – С.154-158. ISSN 0235 -055X.
- [6-М]. Абдуев, Х.Н. Хусусиятҳои омӯзиши ҷаҳолнокии сиёсии ҷавобон дар ҳаёти сиёсӣ [Матн] / Х.Н. Абдуев // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2021. – №8. – С.273-278. ISSN 2413-5151.

II. Маърӯзаҳои илмӣ дар конференсияҳои

ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ

- [7-М]. Абдуев, Х.Н. Иродаи сиёсии ҷавобон асоси ҷаҳолнокии сиёсии ҷавобон. [Матн] / Абдуев Х.Н. // Сиёсати аграрии Тоҷикистон: устуворӣ ва рақобатпазирӣ: маводи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-амалӣ (ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, соли 2023). – Душанбе, 2023. – С.272-276.
- [8-М]. Абдуев, Х.Н. Самараи Иҷлосия 16 - уми Шурои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Абдуев Х.Н. // Рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии Тоҷикистон: дастовардҳо, мушкилот ва дурнамои он: маводи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-назариявӣ (ш. Хоруғ, ДДХ ба номи М. Назаршоев, 13-14 июни соли 2023). – Хоруғ, 2023. – С.136-141.
- [9-М]. Абдуев, Х.Н. Таъсири фановариҳои иттилоотӣ ба рафтори ҷавобон. [Матн] / Абдуев Х.Н. // Масъалаи муҳими самаранок истифодабарии захираҳои обию заминӣ дар шароити иқтисоди бозоргонӣ ва тағирёбии иқлим: маводи конференсияи илмӣ-амалӣ байналмиллалӣ (ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, соли 2022). – Душанбе, 2022. – С.430-433.
- [10-М]. Абдуев, Х.Н. Маданияти сиёсии ҷавобон ва роҳҳои ташаккули он. [Матн] / Абдуев Х.Н. // Саноатикунонӣ ва истеҳсолоти кишоварзӣ: ҳолат ва дурнамои рушд: маводи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-амалӣ (ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, соли 2021). – Душанбе, 2021. – С.873-880.
- [11-М]. Абдуев, Х.Н. Мақоми Тоҷикистон дар низоми нави ҷаҳонӣ [Матн] / Абдуев Х.Н. // Заминаҳои асосии рушди омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ, риёзӣ: масъала ва роҳҳои ҳали он: маводи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-амалӣ (ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, соли 2021). – Душанбе, 2021. – С.22-26.

- [12-М]. Абдуев, Х.Н. Мавқеи созмонҳои байналмиллалӣ ва минтақавӣ дар рушди иқтисодиёти Тоҷикистон [Матн] / Абдуев Х.Н. // Баҳисобгирии муҳосибӣ ва тақмили он: маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ (ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, соли 2019). – Душанбе, 2019. – С.344-348.
- [13-М]. Абдуев, Х.Н. Эмомалӣ Раҳмон ва сиёсати хориҷии Тоҷикистон. [Матн] / Абдуев Х.Н. // Эмомали Раҳмон ва ташаккули давлатдории миллии тоҷикон: маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҷумҳуриявӣ (н. Рудакӣ, 13- уми октябри 2019.). – Душанбе, 2019. – С. 151-157.
- [14-М]. Абдуев, Х.Н. Мавқеи давлатҳои милли дар раванди глобализатсионӣ. [Матн] / Абдуев Х.Н. // Ҷаҳонишавӣ ва таҳдидҳои нави замони муосир: маводи мизи гирди ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ (ш. Душанбе, 05 декабри соли 2019). – Душанбе, 2019. – С.364-371.
- [15-М]. Абдуев, Х.Н. Пешвои миллат - Эмомалӣ Раҳмон ва мавқеи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар созмонҳои бонуфузи байналмиллалӣ ва минтақавӣ. [Матн] / Абдуев Х.Н. // Пешвое, ки халқро аз парокандагӣ, миллатро аз нестшавӣ ва давлатро аз заволи наҷот дод: маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҷумҳуриявӣ (ДАТ ба номи Ш. Шохтемур, соли 2016). – Душанбе, 2016. – С.255-261.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар раванди таҳқиқот назаррас мебошад. Марҳалаҳои таҳқиқот – интихоби мавзӯ, асосноккунӣ, муҳимияти он, муайян намудани ҳадафи асосии таҳқиқот ва иҷрои вазифаҳои гузашташуда бо иштироки муаллиф анҷом дода шудаанд. Саҳми шахсии муаллифи диссертатсия дар таҳқиқот, пешбарии ақидаҳо, мафҳумҳо, хулосаҳои таҳлилӣ, пешниҳодҳои мушаххас ва нуктаҳои илмӣ, дар интишороти у исботи ҳудро ёфтааст.

Бо дарназардошти ҳолатҳои ҷойдошта аз ҷониби кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур қарор қабул карда шуд:

Диссертатсияи Абдуев Хуршед Нарзалиевич дар мавзӯи «Хусусиятҳои ҷаҳонии сиёсии ҷавонон дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ пешниҳод мегардад, ҷонибдорӣ карда шавад.

Хулосаи кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур барои ҳимоя ба Шуроӣ диссертатсионии 6D.KOA-079 назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ

ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

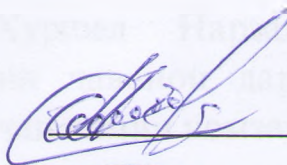
Хулоса дар маҷлиси кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур қабул гардидааст. Дар маҷлис 12 нафар иштирок намуданд. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: «тарафдор» - 12 нафар, «муқобил» - нест, «бетараф» - нест, протоколи №4 аз 28-уми ноябри соли 2024.

Мудири кафедраи фалсафа ва
сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии
Тоҷикистон ба номи Шириншох
Шохтемур н. и. ф. дотсент

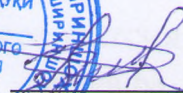
Раҳматов У. Н.

Котиби маҷлиси кафедра
н.и.с. дотсент

Асомадинов М. А.

Имзоҳои Раҳматов У.Н ва Асомадинов М. А.ро
тасдиқ мекунад сардори шуъбаи таъминоти
ҳуқуқӣ ва кадрҳои Донишгоҳи аграрии
Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур

Қурбонзода А.